

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol. 17, No. 2, 2022. Article ID: OJED-17-02-006
Article Info: Received 17 May, 2022; Revised 20 July, 2022; Accepted 20 July, 2022

OJED
An Online Journal
of Education
www.tci-thaijo.org/index.php/OJED

**การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา
Thai Literature Instruction Using Readers Theater Strategy to Enhance
Reading Comprehension Abilities of Secondary School Students**

**จุฑาทิพย์ แซ่กี้¹ และ วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเผ่า^{2*}
Chutatip Saekee¹ and Wipawan Wongsuwan Kongpao^{2*}**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ 2) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัศึกษาระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบสะท้อนผลการอ่าน และแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยภาพรวมหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบ พบว่า ทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การแปลความ การจับใจความ การวิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การเชื่อมโยง และการถ่ายทอด มีคะแนนเฉลี่ยหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ จำแนกตามองค์ประกอบ พบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระยะหลังดีขึ้นกว่าระยะแรกทุกองค์ประกอบ

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทย, กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์, การอ่านเพื่อความเข้าใจ, มัธยมศึกษา

¹ นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Graduate Student of Teaching Thai Language Division, Department of Curriculum and Instruction,
Faculty of Education, Chulalongkorn University E-mail: 6380029527@student.chula.ac.th

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Lecturer of Teaching Thai Language Division, Department of Curriculum and Instruction,
Faculty of Education, Chulalongkorn University E-mail: wipawan.w@chula.ac.th

* Corresponding author

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the reading comprehension abilities of students before and after being instructed using the Readers Theater strategy, including both overall results and results from separated components, and 2) study the improvement in the reading comprehension abilities of the students who were instructed using the Readers Theater strategy. The sampling group was 43 seventh grade students in an extra-large secondary school in the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok 2. The research instruments were an achievement test for evaluating the students' reading comprehension abilities, a reading reflection form, and lesson plans for Thai literature instruction using the Readers Theater strategy. The research findings were as follows: 1) There were significant differences in the results between the pre-test and post-test scores of the students who were instructed using the Readers Theater strategy at the .01 level of significance, in which the mean of post-test scores was higher than the pre-test scores. Furthermore, it was found that there were seven components affected: translation, summarization, analysis, interpretation, valuation, connection, and transfer of the post-test scores were all higher than the pre-test scores at the .01 level of significance. 2) From the quality analysis to study the students' progress in reading comprehension, it was found that the students who were instructed using the Readers Theater strategy showed improvement in all seven components of their reading comprehension abilities.

Keywords: Thai literature instruction, Readers theater strategy, reading comprehension, secondary school

บทนำ

การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นทักษะสำคัญของผู้อ่านในการทำความเข้าใจเนื้อหา แนวคิดสำคัญ และ จุดมุ่งหมายของผู้เขียน ทักษะนี้มีประโยชน์อย่างมากในการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นการอ่านงานเขียนประเภท บทร้อยแก้วหรือบทร้อยกรอง การอ่านได้อย่างเข้าใจความหมายและใจความสำคัญเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตทั้งในแง่การแสวงหาความรู้เพื่อศึกษาเล่าเรียนและให้ความบันเทิงใจ ประกอบกับปัจจุบัน พัฒนาการของวรรณกรรมไทยประเภทร้อยกรองทำให้มีวรรณกรรมร้อยกรองหลากหลายรูปแบบและเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น จึงนับได้ว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่จะพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน มัธยมศึกษาผ่านการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยประเภทร้อยกรอง ซึ่งการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรอง เป็นทักษะที่สามารถพัฒนาสู่การอ่านวรรณกรรมที่มีความซับซ้อนและยากยิ่งขึ้นต่อไป (สนิท ตั้งทวี, 2546; อิงอร สุพันธ์วิช, 2554; Wallace, 2005)

ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดสาระการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยไว้ 5 สาระ ได้แก่ 1) การอ่าน 2) การเขียน 3) การฟัง การดู และการพูด 4) หลักการใช้ภาษา และ 5) วรรณคดีและวรรณกรรม โดยทั่วไป

การจัดการเรียนรู้ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม จะบูรณาการร่วมกับสาระที่ 1 การอ่าน โดยจะให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมทั้งรูปแบบร้อยแก้วและร้อยกรอง เพราะการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมต้องใช้ทักษะการอ่านในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเรียนรู้ศิลปะในภาษา สภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง ตลอดจนวิเคราะห์คุณค่าเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

วรรณกรรมร้อยกรองมีคุณค่าต่อผู้อ่าน ด้านจิตใจ บทร้อยกรองที่ดีช่วยให้จิตใจอ่อนโยนมีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ และทำให้เกิดความเพลิดเพลินและช่วยส่งเสริมจินตนาการ ด้านสติปัญญา ผู้แต่งบทร้อยกรองใช้ศิลปะการประพันธ์ เช่น โวหารเปรียบเทียบ สัญลักษณ์ ซึ่งเป็นเรื่องท้าทายสติปัญญาของผู้อ่านเป็นอย่างยิ่ง ด้านสังคม บทร้อยกรองมีผลต่อสังคมและประเทศชาติ ในการเป็นแหล่งวัฒนธรรม และมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม บทร้อยกรองเป็นเครื่องมือสั่งสอนจริยธรรมแก่คนมาทุกยุคทุกสมัย เมื่ออ่านบทร้อยกรองแล้วเกิดอารมณ์สะเทือนใจ เกิดความคิดวิจารณ์ญาณก็จะแสดงออกในทางปฏิบัติ ทั้งยังมีคุณค่าต่อสังคมในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคม เป็นแหล่งวัฒนธรรมทางภาษาและทางจิตใจของคนในชาติ มีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่าง ๆ (จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ, 2556; อัญญาณี คล้ายสุบรรณ, 2542; Rogers, 1985)

อย่างไรก็ดี แม้ว่าวรรณกรรมร้อยกรองจะมีคุณค่าต่อทั้งตัวผู้อ่านในด้านสติปัญญา ความเพลิดเพลิน และคุณค่าต่อการพัฒนาสังคมประเทศชาติ แต่การอ่านบทร้อยกรองไม่เป็นที่นิยมเท่าที่ควร เนื่องจากบทร้อยกรองเป็นงานเขียนที่ต้องใช้ศิลปะในการแต่ง ผู้แต่งจึงไม่บอกโดยตรงว่าคิดอย่างไรรู้สึกอย่างไร จึงยากที่จะอ่านร้อยกรองให้เข้าใจ ทั้งนี้เพราะร้อยกรองต้องใช้ถ้อยคำที่กระชับรัดกุมเป็นนัยไม่อธิบายชัดเจนว่าความหมายว่าอย่างไร มักนิยมใช้ภาษาเก่า ๆ ประโยคที่ใช้มักเป็นประโยคแสดงความคิด ผู้อ่านจะต้องใช้จินตนาการส่วนตัวเพื่อช่วยตีความ นอกจากนี้ยังไม่สามารถสังเกตรูปประโยคได้ชัดเจนเหมือนร้อยแก้ว เพราะภาษาร้อยกรองมักจะละคำเชื่อม เช่น คำบุพบท คำสันธาน ทั้งนี้เพราะผู้แต่งต้องใช้ถ้อยคำจำกัดตามจำนวนลักษณะคำประพันธ์ ดังนั้นจึงเรียบเรียงถ้อยคำโดยไม่คำนึงถึงหลักไวยากรณ์ แต่ต้องให้สื่อความที่ต้องการแสดงออกมานั้นเป็นสำคัญ (ดวงมน จิตรจันทน์, 2536; เศรษฐ พลอินทร์, 2524)

ปัญหาการอ่านบทร้อยกรองดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับผลการสำรวจปัญหาการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองของนักเรียนและแนวทางการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสำรวจสภาพปัญหาจากครูผู้สอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสำรวจออนไลน์ สามารถสรุปได้ว่า ปัญหาในการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาที่พบเป็นประจำโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้เรียน 1) ไม่สามารถตีความความหมายแฝงในบทร้อยกรองได้ 2) ไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์และวรรคหรือตอนี่อ่านได้ 3) ไม่สามารถประเมินคุณค่าของบทร้อยกรองได้ และ 4) ไม่สามารถเล่าเรื่องหรืออธิบายความหมายของบทร้อยกรองได้ 5) ไม่สามารถวิเคราะห์เหตุและผลในบทร้อยกรองได้ 6) ไม่สามารถวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครได้ 7) ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญของบทประพันธ์ได้ และ 8) ไม่สามารถบอกข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านบทร้อยกรองได้

เมื่อวิเคราะห์ผลการสำรวจแล้วสามารถสรุปได้ว่า สาเหตุของปัญหาการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นต้นสามารถสรุปเป็น 3 ประการ ประการแรก คือ ผู้เรียนขาดความสนใจในการอ่านไม่ตระหนักในสำคัญของการอ่านบทร้อยกรอง ประการที่สอง ครูใช้วิธีการหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมไทยยังไม่น่าสนใจ ไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดีและบทร้อยกรอง ประการสุดท้าย คือ การเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมไม่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจบทบาทและวิเคราะห์ตัวละครเอกในเรื่องได้อย่างลึกซึ้ง จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า การสอนอ่านด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส ธียเตอร์ (readers theater strategy) เป็นกลวิธีการสอนการอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานผ่านการตีความเรื่องราวจากวรรณกรรม ซึ่งเป็นกลวิธีที่ใช้ในการสอนอ่านด้วยการละคร เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เชื่อมโยงการอ่านออกเสียงวรรณกรรม และการละคร ไปด้วยกันให้เป็นการแสดงละคร ซึ่งแตกต่างจากการแสดงละครแบบทั่วไป เพราะกลวิธีนี้ไม่จำเป็นต้องมีเครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การแสดง ฉาก และการท่องจำบท ผู้อ่านนำเสนอเรื่องราวของวรรณกรรมด้วยน้ำเสียง ถ้อยคำ ท่าทาง เป็นการแสดงผ่านการอ่านบทละคร กลวิธีดังกล่าวทำให้นักเรียนอ่านออกเสียง เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ และเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น เนื่องจากเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตีความบทสนทนาและความหมายในการสื่อสาร สามารถให้ทั้งความบันเทิงและช่วยให้การเรียนการสอนเกิดความเข้าใจในวรรณกรรมได้ลึกซึ้งมากขึ้น (ถิรนนท์ อนุวัชรวิวงศ์ และ พิรุณ อนุวัชรวิวงศ์, 2552; Martinez et al., 1999; Rinehart, 1999; Walker, 1996)

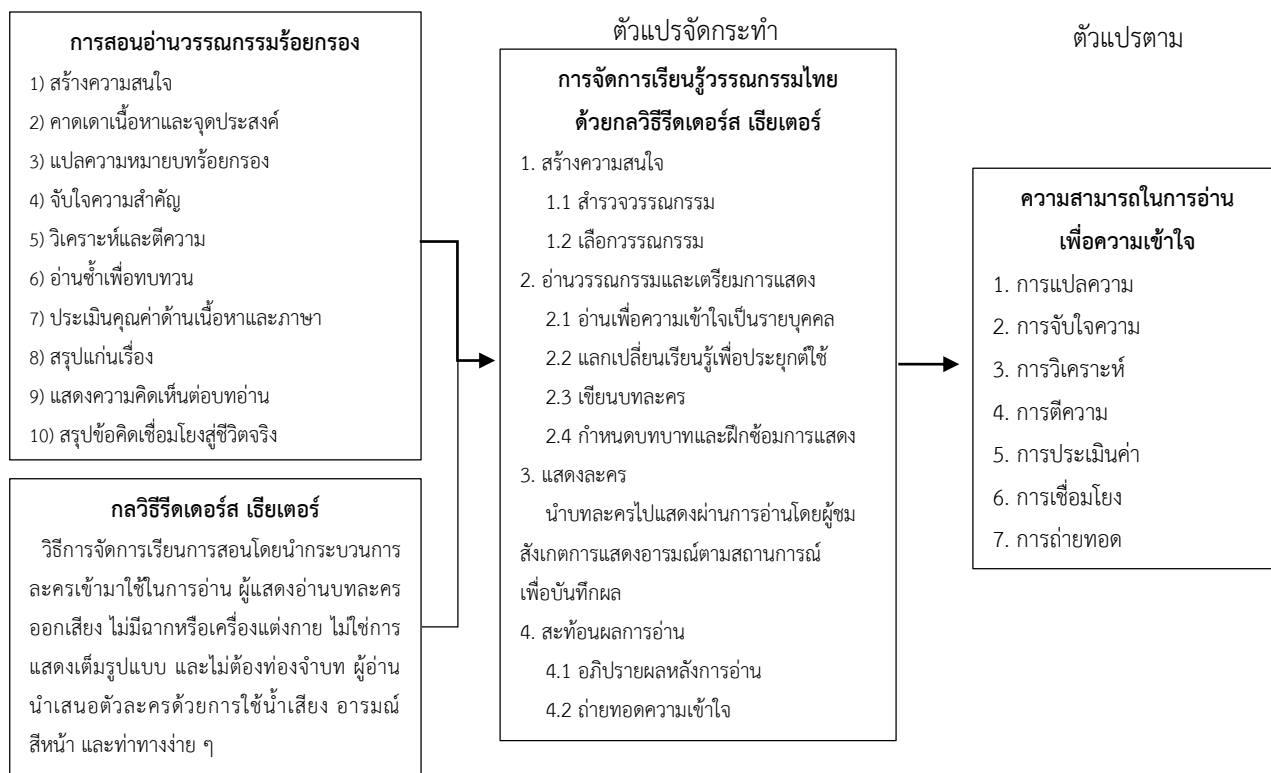
ผลจากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีรีดเดอร์ส ธียเตอร์ ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ทำให้พบว่า กลวิธีรีดเดอร์ส ธียเตอร์สามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง ความสามารถในการตีความ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และเพิ่มความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ให้แก่นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้ (Keehn et al., 2008; Lekwilai, 2014; and Young et al., 2019) ทำให้นักวิจัยเห็นแนวทางพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส ธียเตอร์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจวิจัย การใช้กลวิธีรีดเดอร์ส ธียเตอร์ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส ธียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ
2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส ธียเตอร์

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษา ค้นคว้าและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ มาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และแนวทางการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับใช้ในการดำเนินการวิจัย

2. การออกแบบการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบแผนการทดลองขั้นต้น (pre-experimental design) มีกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม ซึ่งได้จากการสุ่มหลายขั้นตอน โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (pre-test and post-test one group design) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลอง และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพระหว่างจัดการเรียนรู้โดยตรวจประเมินแบบสะท้อนผลการอ่านและการเขียนบทละครเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง

3. การกำหนดประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษแห่งหนึ่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทย (ท21102) ห้องเรียนละความสามารถ จำนวน 43 คน

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ฉบับ ดังนี้

1) แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เป็นแบบวัดคู่ขนานจำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วยคำถามปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน และคำถามอัตนัย จำนวน 10 ข้อ 20 คะแนน รวมทั้งสิ้น 40 คะแนน ผู้วิจัยสร้างแบบวัดนี้โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดโครงสร้างของแบบวัดตามองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ได้แก่ การแปลความ การจับใจความ การวิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การเชื่อมโยง การถ่ายทอด จากนั้นสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แล้วนำแบบวัดและเกณฑ์การประเมินเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกรายการเท่ากับช่วง 0.50-1.00 และได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การเลือกใช้บทประพันธ์ การใช้คำถามให้ตรงกับระดับการอ่านและองค์ประกอบที่ต้องการวัด และเกณฑ์การประเมิน หลังจากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขแบบวัดและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นวิเคราะห์ค่าความยาก (Difficulty index) มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.25-0.79 และค่าอำนาจจำแนก (Discriminant index) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30-0.67 สำหรับข้อคำถามอัตนัยได้นำมาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ประเมิน (Interrater reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.74 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้

2) แบบสะท้อนผลการอ่าน เครื่องมือนี้ใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างการจัดการเรียนรู้ ลักษณะเป็นใบงานเขียนตอบ มีคำถามจำนวน 7 ข้อ มีทั้งหมด 3 ชุด ใช้เก็บข้อมูล 3 ครั้ง หลังจบการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำเสนอการเปลี่ยนแปลงเป็น 3 ครั้ง ตามช่วงเวลา มีแนวทางการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดประเด็นที่ต้องการสังเกตตามองค์ประกอบ จากนั้นสร้างใบงานและเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกรายการเท่ากับ 1.00 และได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การใช้คำถามให้ตรงกับระดับการอ่านและองค์ประกอบที่ต้องการวัดจำนวนข้อคำถามที่เหมาะสมกับเวลา และเกณฑ์การประเมิน หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างก่อนนำไปใช้จริง

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง งานวิจัยนี้ดำเนินการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยโดยออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เธิยเตอร์ จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง โคลงโลกนิติ และกวีนิพนธ์มุ่มมอญ หน่วยละ 4 คาบ รวมทั้งสิ้น 12 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนี้ ผ่านการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เมื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องแล้ว พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกรายการเท่ากับ 1.00 และได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้ปรับปรุงในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ เกณฑ์การประเมินการสะกดคำ และการจัดรูปแบบใบงาน ต่อมาผู้วิจัยจึงปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองสอนกับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดลองจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการแสดงละครว่า ควรบันทึกเป็นวิดิทัศน์เพื่อความต่อเนื่องในการชมการแสดง และเพื่อใช้ในการอภิปรายและตอบคำถามในแบบสะท้อนผลการอ่าน จากนั้นปรับปรุงและแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการทดลองและรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ ใช้หน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 หน่วย หน่วยละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 12 คาบ โดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ระหว่างจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยจะตรวจประเมินแบบสะท้อนผลการอ่าน เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของตัวอย่าง โดยศึกษาตัวอย่างกลุ่มเดียววัดซ้ำตามเวลาที่กำหนดทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณดำเนินการโดยใช้ค่าคะแนนจากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ โดยดำเนินการดังนี้

5.1.1 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจฉบับก่อนรับการจัดการเรียนรู้ไปใช้วัดความสามารถของนักเรียนก่อนจัดการเรียนรู้ (pre-test) แล้วตรวจบันทึกผลคะแนน

5.1.2 ดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เธิยเตอร์ โดยใช้หน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 หน่วย หน่วยละ 4 คาบ รวมทั้งสิ้น 12 คาบ

5.1.3 นำแบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจฉบับหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ไปใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังจัดการเรียนรู้ (post-test) ซึ่งเป็นแบบวัดคู่ขนาน แล้วตรวจบันทึกผลคะแนน

5.1.4 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพดำเนินการโดยสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลจากใบงานสะท้อนผลการอ่าน ผลงานการเขียนบทละคร และบันทึกผลระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ของผู้วิจัยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการดังนี้

5.2.1 ดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ใช้หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วย หน่วยละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 12 คาบ โดยผู้วิจัยบันทึกผลระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ทุกคาบ

5.2.2 นำแบบสะท้อนผลการอ่าน วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างจัดการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนทำแบบสะท้อนผลการอ่านหลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีใบงานทั้งหมด 3 ชุด ใช้เก็บข้อมูล 3 ครั้ง โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การประเมินทุก ๆ ครั้งที่จบหน่วยการเรียนรู้ และนำเสนอการเปลี่ยนแปลงเป็น 3 ครั้ง เพื่อใช้ในการสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

6. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

6.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ผลของข้อมูลเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนจากการทดสอบค่าที่ t -test (t -test dependent) และนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางและความเรียงตามลำดับ

6.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยรวมแบบสะท้อนผลการอ่านที่ใช้วัดระหว่างจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ แต่ละครั้งมาตรวจประเมิน โดยเป็นใบงานทั้งหมด 3 ชุด ใช้เก็บข้อมูล 3 ครั้ง จาก 3 หน่วยการเรียนรู้ นำผลการตรวจประเมินแบบสะท้อนผลการอ่านจำนวน 3 ครั้ง มาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจตามองค์ประกอบประกอบกับข้อมูลจากบทละครที่นักเรียนเขียน และบันทึกระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ของผู้วิจัย โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทุกครั้ง โดยวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจตาม 7 องค์ประกอบ และนำเสนอการเปลี่ยนแปลง 3 ครั้ง นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบความเรียงตามลำดับ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ โดยภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาพรวมของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ย 27.33 ($SD = 3.45$) สูงวกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ 16.21 ($SD = 3.24$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนจำแนกตามองค์ประกอบพบว่า ทั้ง 7 องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ทุกองค์ประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปได้ดังตาราง 1

ตาราง 1

การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ

ความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
		M	SD	M	SD		
ภาพรวม	40	16.21	3.24	27.33	3.45	26.99	.00*
1. การแปลความ	3	1.47	.59	2.28	.50	9.08	.00*
2. การจับใจความ	3	1.63	.48	2.65	.48	9.98	.00*
3. การวิเคราะห์	5	2.67	.94	3.56	.63	6.06	.00*
4. การตีความ	3	1.60	.58	2.81	.73	9.87	.00*
5. การประเมินค่า	8	3.07	1.03	5.09	1.40	10.21	.00*
6. การเชื่อมโยง	10	3.33	1.29	5.95	1.17	12.64	.00*
7. การถ่ายทอด	8	2.44	1.26	4.98	1.18	13.19	.00*

* $p < .01$

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบ่งเป็น 3 ระยะ ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ได้แก่ ระยะที่ 1 หลังจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ระยะที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 และระยะที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาพรวม สรุปได้ดังนี้

นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระยะที่ 3 ดีกว่า ระยะที่ 2 และระยะที่ 1 ตามลำดับ กล่าวคือ ในระยะที่ 1 นักเรียน ไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยาก ถ้อยคำหรือข้อความในบทประพันธ์ เชื่อมโยงเรื่องที่อ่านไปสู่ชีวิตจริง และระบุแนวคิดสำคัญและข้อคิดได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถคาดเดาความหมายของคำศัพท์ได้จากบริบท ระบุข้อคิดหรือคำสอนที่ได้จากบทประพันธ์แล้วเชื่อมโยงข้อคิดกับชีวิตจริง และสร้างเรื่องราวจากแนวคิดสำคัญได้ และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถตีความแนวคิดสำคัญของบทประพันธ์ได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์เรื่องราวจากแนวคิดสำคัญได้อย่างรวดเร็วขึ้นมีความน่าสนใจและสร้างสรรค์จากบทประพันธ์เดิมได้ดี โดยสอดคล้องกับชีวิตจริงและเหตุการณ์ในสังคม

2.2 การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแยกตามองค์ประกอบ สรุปได้ตาม 7 องค์ประกอบ ดังนี้

การแปลความ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยากโดยอาศัยบริบทได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยากโดยอาศัยบริบทและความหมายภาพรวมของบทประพันธ์แต่ละวรรคได้มากขึ้น และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยากโดยอาศัยบริบทและแปลความหมายภาพรวมของบทประพันธ์ได้

การจับใจความ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญ และจับใจความสำคัญได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้ และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของบทประพันธ์ได้โดยอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอน

การวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนไม่สามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของบทประพันธ์ได้ แต่สามารถคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของบทประพันธ์ ระบุความสัมพันธ์ระหว่างข้อเรื่องและเนื้อหาได้โดยมีครูผู้สอนตั้งคำถามกระตุ้น และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของบทประพันธ์ และระบุความสัมพันธ์ระหว่างข้อเรื่องและเนื้อหาได้

การตีความ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถตีความความคำที่มีหลายความหมาย ระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียน และเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้แต่งได้ แต่นักเรียนสามารถระบุแก่นของเรื่องได้ด้วยตนเองบางส่วน ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถตีความคำที่มีหลายความหมาย ระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียน และระบุแนวคิดสำคัญได้ และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถตีความคำที่มีหลายความหมาย ระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียน เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้แต่ง และระบุแนวคิดสำคัญได้

การประเมินค่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของเหตุการณ์ ระบุข้อคิด และแสดงความคิดเห็นได้โดยครูผู้สอนแนะนำ แต่ไม่สามารถระบุคุณค่าด้านเนื้อหาและด้านภาษาได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของคำสอน ระบุคุณค่าด้านเนื้อหาและด้านภาษา ระบุข้อคิด ประเมินกลวิธีการนำเสนอของบทประพันธ์ และแสดงความคิดเห็นได้ และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของแนวคิดและเหตุการณ์ ระบุคุณค่าทั้งด้านเนื้อหาและด้านภาษา ระบุข้อคิด ประเมินกลวิธีการนำเสนอของบทประพันธ์ และแสดงความคิดเห็นได้อย่างสร้างสรรค์

การเชื่อมโยง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนไม่สามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเรื่องหรือเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้ แต่สามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริงได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องกับชีวิตจริง และระบุแนวทางการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริงได้ และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเรื่อง เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

การถ่ายทอด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้บางส่วน และเขียนบทละครจากเรื่องที่อ่านโดยอาศัยโครงเรื่องที่กำหนดให้ตามคำแนะนำของครูผู้สอนโดยยังคงแก่นของเรื่องไว้ได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตจริงอย่างถูกต้องเหมาะสม เขียนบทละครจากคำสอนในบทประพันธ์ได้โดยสร้างโครงเรื่องที่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริงอย่างสร้างสรรค์เท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบัน และสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ ระยะที่ 3 นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตจริง เขียนบทละครจากแนวคิดสำคัญในบทประพันธ์โดยสร้างโครงเรื่องที่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริง และสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้

อภิปรายผล

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ โดยภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยภาพรวมของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบ พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ทุกองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้ กลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ เป็นกลวิธีการสอนการอ่านที่สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ เนื่องจากผู้เรียนได้มีโอกาสอ่านวรรณกรรมด้วยตนเอง และได้ร่วมกันอ่านพร้อมแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ตลอดจนสร้างสรรค์บทละครที่ได้จากวรรณกรรมที่อ่าน ขั้นตอนของกลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ ทำให้ผู้เรียนได้ร่วมกันอภิปรายบทละครทั้งโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่อง รวมถึงความหมายของคำศัพท์ยากหรือไม่คุ้นเคยเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ผู้เรียนได้จินตนาการถึงน้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง ของตัวละคร ขณะแสดงผู้เรียนอ่านบทละครโดยเน้นการใช้ น้ำเสียง โดยผู้ชมการแสดงได้จินตนาการและทำความเข้าใจบทละครที่นักแสดงกำลังอ่าน เมื่อจบการแสดงผู้เรียนได้อภิปรายหรือเขียนเกี่ยวกับการแสดงด้วยความคิดเห็นส่วนตัวเพื่อสะท้อนประสบการณ์ที่ได้รับ และอภิปรายในกลุ่มย่อยเกี่ยวกับผลสะท้อนจากการอ่าน

นอกจากนี้ยังพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในองค์ประกอบการตีความ การเชื่อมโยง และการถ่ายทอด และพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังจัดการเรียนรู้เพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่น ๆ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ มีขั้นตอนให้ผู้เรียนได้อ่านวรรณกรรมอย่างละเอียด คือ ขั้นตอนที่ 2 อ่านวรรณกรรม ทั้งอ่านด้วยตนเองและอ่านเป็นกลุ่มเพื่ออภิปราย นำไปสู่การเขียนบทละครจากเรื่องที่อ่าน ในขั้นที่ 3 แสดงละคร นักเรียนได้อ่านบทละครโดยใช้ น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง สื่อสารความรู้สึกของตัวละครผ่านการตีความ และเชื่อมโยงบทละครกับชีวิตจริง และขั้นที่ 4 สะท้อนผลการอ่าน ส่งเสริมพัฒนาการด้านการถ่ายทอด นักเรียนได้แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและแสดงความคิดเห็นของตนเองได้

การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่กล่าวข้างต้นยังสอดคล้องกับนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวตรงกันว่า นักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกับการใช้จินตนาการเพื่อตีความวรรณกรรมเมื่อได้รับการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจจากการดูและฟังการแสดง ที่นำเรื่องราวจากวรรณกรรมมาแสดงในห้องเรียน สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด สามารถถ่ายทอดวรรณกรรมที่เป็นลายลักษณ์อักษรมาสู่เวทีการแสดงในห้องเรียนได้ (Buzzeo, 2007; Ratliff, 1991; Shepard, 2004) นอกจากนี้ กลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ ยังเป็นกลวิธีสอนอ่านผ่านกระบวนการละครที่บูรณาการทักษะทางภาษา ทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียน สามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทักษะทางสังคม ซึ่งจะทำให้ นักเรียน

เกิดความเข้าใจในวรรณกรรมที่อ่านอย่างรอบด้านทั้งเนื้อหา แนวคิด และอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดผ่านวรรณกรรม

2. ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เธิเอเตอร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เธิเอเตอร์ ตลอดทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้ จำแนกตามองค์ประกอบสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระยะที่ 3 ดีขึ้นกว่าระยะที่ 2 และระยะที่ 1 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยอภิปรายผลของการวิจัย โดยจำแนกตามตามองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบตามช่วงเวลาของการวัด 3 ระยะ แบ่งตามหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การแปลความ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการแปลความ พบว่า ความสามารถของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ทั้ง 3 ระยะ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เธิเอเตอร์ มีขั้นตอนสร้างความสนใจ ทำให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เห็นคุณค่าของเรื่องที่ และได้เลือกเรื่องเอง นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านอย่างละเอียดที่อ่านออกเสียง อ่านเป็นรายบุคคล และอ่านเป็นกลุ่มเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นจึงทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการแปลความที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Keehn et al. (2008) และ Young et al. (2019) ที่กล่าวว่ากลวิธีรีดเดอร์ส เธิเอเตอร์ สามารถพัฒนาความเข้าใจคำศัพท์ได้ดีขึ้น เพราะได้ฝึกฝนในขั้นตอนการอ่านอย่างละเอียดซ้ำ ๆ จนเกิดความมั่นใจ

การจับใจความ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการจับใจความ พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญได้อย่างถูกต้อง ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ อธิบายคำสอนได้ ระยะที่ 3 นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญ อธิบายให้สมาชิกกลุ่มฟังได้ โดยอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอน เนื่องจากบทร้อยกรองที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้มีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ตามประเภทของวรรณกรรมไทยและความคุ้นเคยของนักเรียน สำหรับบทละครนอกเรื่องสังข์ทอง เป็นที่รู้จักดีสำหรับนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นทำให้สามารถจับใจความของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว โคลงโลกนิติ เป็นวรรณคดีคำสอนที่มี 1 ใจความสำคัญ ต่อโคลง 1 บท แต่กวีนิพนธ์เรื่องมูมมอ เป็นวรรณกรรมร้อยกรองปัจจุบันประเภทสารคดีสังคมร่วมสมัยที่แสดงแนวคิดสำคัญเพียงหนึ่งเดียวครูผู้สอนจึงต้องให้คำแนะนำขณะนักเรียนอ่านจึงสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้

การวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการวิเคราะห์ พบว่า ความสามารถของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ทั้ง 3 ระยะ เนื่องจากกลวิธีรีดเดอร์ส เธิเอเตอร์ มีขั้นตอนอ่านวรรณกรรมและเตรียมการแสดง โดยนักเรียนจะต้องอ่านบทร้อยกรองได้อย่างเข้าใจ และสามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้จึงจะสามารถเขียนบทละครได้

จึงทำให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lekwilai (2014) ที่ระบุว่า ขั้นตอนแสดงละครจากบทละครที่นักเรียนเขียนและถ่ายทอดโดยการอ่านออกเสียงทำให้ตัวละครมีชีวิตจึงเกิด ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะบทร้อยกรองที่ไม่มีตัวละคร นักเรียนต้อง วางโครงเรื่องจากแนวคิดสำคัญของบทร้อยกรองอย่าง โคลงโลกนิติ และกวีนิพนธ์เรื่องมูมมอ ทำให้นักเรียน สามารถวิเคราะห์ตัวละครได้อย่างถูกต้องมากกว่าตัวละครจากบทละครนอกเรื่องสังข์ทอง

การตีความ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจด้านการตีความ พบว่า ความสามารถของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ทั้ง 3 ระยะ เนื่องจากในการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนอ่านวรรณกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อ่านบทร้อยกรองร่วมกัน กับสมาชิกกลุ่มเพื่อสอบถามข้อสงสัยจากการอ่านและรับฟังข้อเสนอแนะจากสมาชิกมีส่วนทำให้นักเรียน สามารถตีความคำศัพท์ที่มีหลายความหมายหรือมีความโดยนัยได้โดยอาศัยประสบการณ์ของสมาชิกในกลุ่ม จนสามารถสรุปตอบวัตถุประสงค์ของบทร้อยกรองและสามารถสรุปแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญของเรื่อง เพื่อใช้ในการเขียนบทละคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lekwilai (2014) และ Young et al. (2019) ที่ระบุว่ากลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์ สามารถเพิ่มความสนใจการอ่านวรรณกรรม พัฒนาความสามารถใน การตีความเนื้อหาในวรรณกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายและสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้

การประเมินค่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจด้านการประเมินค่า พบว่า ความสามารถของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ทั้ง 3 ระยะ เนื่องจากขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์ มีขั้นตอนของ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้ทำให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคุณค่าของบทร้อยกรองและ กลวิธีการประพันธ์ของวรรณกรรมร้อยกรองทั้ง 3 เรื่อง และเมื่อเขียนบทละครที่ได้จากบทร้อยกรองที่อ่านแล้ว นำมาแสดงในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนได้เห็นแนวทางการปรับใช้คิดจากบทร้อยกรองสู่ชีวิตจริงอย่างหลากหลาย ตามสถานการณ์ต่าง ๆ

การเชื่อมโยง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจด้านการเชื่อมโยง พบว่า ความสามารถของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ทั้ง 3 ระยะ เนื่องจากการเขียนบทละครและการแสดงละครนั้นทำให้นักเรียนได้เห็นภาพของบทร้อยกรอง ออกมามีชีวิตที่สอดคล้องกับวัยของนักเรียนทำให้ความสามารถในการเชื่อมโยงบทร้อยกรองกับชีวิตจริง พัฒนาขึ้นทุกระยะที่จัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 และ 3 ที่นักเรียนต้องวางโครงเรื่องจาก แนวคิดสำคัญของบทร้อยกรองนักเรียนมักใช้เรื่องราวใกล้ตัวเขียนบทละครจึงทำให้บทละครเกี่ยวกับชีวิตจริง เข้าถึงง่ายกว่าวรรณคดี ดังปรากฏในงานวิจัยของ Keehn et al. (2008) ซึ่งระบุว่า การแสดงละคร สามารถเพิ่ม แรงจูงใจและความมั่นใจในการอ่าน เมื่อได้อ่านบทละครด้วยน้ำเสียง สีหน้า และท่าทาง ที่สอดคล้องกับอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร นักเรียนจึงเกิดความเข้าใจและสามารถเชื่อมโยงสาระสำคัญของเรื่องไปสู่ชีวิตจริงได้

การถ่ายทอด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจด้านการเชื่อมโยง พบว่า ความสามารถของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ

ทั้ง 3 ระยะ เนื่องจากบทร้อยกรองที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เรียงลำดับจากการนำไปเขียนบทละครได้ง่ายไปสู่ยาก นักเรียนจึงได้เริ่มฝึกฝนการเขียนบทละครซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ผลงานจากการอ่านเป็นหลักที่สำคัญที่ทำให้การอ่านมีคุณค่า และนำความรู้ที่ได้ไปสร้างสรรค์ผลงาน สอดคล้องกับ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ และ พิรุณ อนวัชศิริวงศ์ (2552) ที่กล่าวว่าขั้นตอนแสดงละครทำให้ผู้แสดงและผู้ชมได้ทบทวนและใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในขั้นตอนต่าง ๆ มาเป็นองค์ความรู้ของตนเองและถ่ายทอดออกมาระหว่างแสดงและอภิปรายกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดวรรณกรรมร้อยกรองที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากมีข้อจำกัดที่ต้องใช้วรรณกรรมที่อยู่ในหนังสือเรียน ซึ่งอาจไม่ได้อยู่ในความสนใจโดยรวมของนักเรียน ดังนั้นผู้สนใจสามารถเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกวรรณกรรมที่สนใจ โดยสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนก่อนจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง

2. การอภิปรายเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาในขั้นตอนการเขียนบทละครมีความสำคัญมาก เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำประสบการณ์เดิมคิดเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ควรให้นักเรียนเป็นผู้สรุปความรู้ด้วยตนเองและผู้สอนควรให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น

3. การแสดงละคร เป็นขั้นตอนสำคัญเพราะทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการอ่านนั้นมีความหมาย สามารถถ่ายทอดวรรณกรรมและนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ ดังนั้นผู้สอนควรให้คำแนะนำด้านการแสดงละครและเน้นย้ำมารยาทในการชมการแสดงกับนักเรียนเพื่อให้การแสดงละครสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้โดยเฉพาะวรรณกรรมคำสอน ดังนั้นผู้สนใจจึงสามารถนำไปทดลองใช้กับวรรณกรรมคำสอนในระดับชั้นอื่น ๆ ได้

2. ผู้สนใจสามารถนำการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ ไปศึกษากับตัวแปรตามอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านได้ เช่น การอ่านออกเขียนได้ การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ การรักและผูกพันกับการอ่าน เป็นต้น เนื่องจากนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยขั้นตอนตามกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม มีความสนุกสนานในการเรียนวรรณกรรม อ่านออกเสียงได้อย่างมั่นใจ และกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น จึงน่าจะนำไปใช้กับการศึกษาตัวแปรดังกล่าวได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. ชุมชนสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ. (2556). *การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต*. โอเดียนสโตร์.

ดวงมณ จิตร์จำนง. (2536). *สุนทรียภาพในภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ศยาม.

ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และ พิรุณ อนุวัชศิริวงศ์. (2552). *ละครสร้างนักอ่าน Reader Theatre ศิลปะการละครเพื่อส่งเสริมการอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปิ่นโต พับลิชชิ่ง.

เศรษฐ พลอินทร์. (2524). *ลักษณะคำประพันธ์ไทย*. เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 235 หน่วยศึกษานิเทศก์. กรมการฝึกหัดครู.

สนิท ตั้งทวี. (2546). *อ่านไทย*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อัญญาณี คล้ายสุบรรณ. (2542). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.

อิงอร สุพันธุ์วนิช. (2554). *วรรณกรรมวิจารณ์: ร้อยกรองปัจจุบัน*. ธนาเพรส.

ภาษาอังกฤษ

Buzzeo, T. (2007). Reader's theater with Mrs. Skorupski. *Library Sparks*, 4(8), 20-24.

Keehn, S., Harmon, J., & Shoho, A. (2008). A study of readers theater in eighth grade: Issues of fluency, comprehension, and vocabulary. *Reading & Writing Quarterly*, 24(4), 335-362.

Lekwilai, P. (2014). Reader's theater: An alternative tool to develop reading fluency among Thai EFL learner. *PASAA*, 48, 89-111.

Martinez, M., Roser, N. L., & Susan, S. (1999). I never thought I could be a star: A readers theatre ticket to fluency. *The Reading Teacher*, 52(4), 326-334.

Ratliff, G. L. (1991). *Introduction to readers theatre: A guide to classroom performance*. Meriwether Publishing.

Rinehart, S. D. (1999). Don't think for a minute that I'm getting up there: Opportunities for readers' theater in a tutorial for children with reading problem. *Journal of Reading Psychology*, 20(1), 71-89.

Rogers, W. C., (1985). Teaching for poetic thought. *The Reading Teacher*, 39(3), 296.

Shepard, A., (2004). *Readers on Stage*. Shepard Publications.

Walker, L. (1996). *Readers theatre in the middle school and junior high classroom*. Meriwether Publishing.

Wallace, C. (2005). Critical reading in language education. *ELT Journal*, 59(3), 46-58.

Young, C., Durham, P., Miller, M., Rasinski, T. V., & Lane, F. (2019). Improving reading comprehension with readers theater. *The Journal of Educational Research*, 112(5), 615-626.